

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาปัจจัยการคัดเลือกผู้ให้บริการขนส่งน้ำมันของผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้

1. แบบของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานประกอบการสถานีบริการน้ำมันในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอยู่ทั้งสิ้น 1,193 ราย (กระทรวงพลังงาน. 2551) ตามข้อมูลของกรมธุรกิจพลังงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 299.56 ราย เท่ากับจำนวน 300 ราย

2. การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงลำดับความสำคัญของปัจจัยการคัดเลือกผู้ให้บริการขนส่งน้ำมันของผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ด้านราคา (Price) ด้านการจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution) ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ด้านบุคคล (People) ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence and presentation) ด้านกระบวนการ (Process)

3. ระยะเวลาในการศึกษาของการวิจัยในครั้งนี้ เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2552 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2552

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันในเขตกรุงเทพมหานคร ที่จดทะเบียนประกอบธุรกิจในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,193 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามาจากสถานีบริการน้ำมันในเขตกรุงเทพมหานคร ที่จดทะเบียนประกอบธุรกิจใน เขตกรุงเทพและปริมณฑลจำนวน 300 ราย โดยคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro & Yamanne

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของธุรกิจในกลุ่มผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ ลักษณะของธุรกิจ ประเภทของธุรกิจ โดยแบ่งตามทุนจดทะเบียน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการตลาดบริการขนส่งน้ำมัน เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการซึ่งมีทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ด้านราคา (Price) ด้านการจัดจำหน่าย (Place หรือ Distribution) ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ด้านบุคคล (People) ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical evidence and presentation) ด้านกระบวนการ (Process) จำนวนรวมทั้งสิ้น 25 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกใช้บริการขนส่งน้ำมัน ซึ่งมีทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการขนส่ง ด้านการลดต้นทุนการขนส่ง และด้านการสร้างประสิทธิผลด้านกำไรจากการขนส่ง ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 14 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ ดังนี้ (Best, John W. 1981: 196)

เกณฑ์การกำหนดค่าน้ำหนักของการประเมินผลการวิจัย แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่

<u>ระดับของปัญหา</u>	<u>ค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกตอบ</u>
มากที่สุด	กำหนดให้มีค่าคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน
มาก	กำหนดให้มีค่าคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้มีค่าคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน
น้อย	กำหนดให้มีค่าคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้สร้างแบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย โดยได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
2. การศึกษาและค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความ และผลงานวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการนำมาสร้างข้อคำถามของแบบสอบถามที่ใช้ซึ่งมีเค้าโครงมาจากงานวิจัยของมยุรีศิริพัฒนากุลขจร เรื่อง“ปัจจัยการคัดเลือกผู้ให้บริการขนส่งน้ำมันของผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันในเขตกรุงเทพมหานคร” จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการดัดแปลงให้เหมาะสมกับกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย
3. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง
4. นำแบบสอบถามฉบับร่าง ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และครอบคลุมของเนื้อหาข้อคำถามทุกข้อหลังจากอาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาและตรวจสอบพร้อมทั้งในข้อเสนอแนะแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามฉบับร่าง ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ในด้านที่ทำการศึกษาจึงให้พิจารณาแบบสอบถาม จำนวน 3 ท่าน เพื่อเป็นการทดสอบความเที่ยงตรงความครอบคลุมเนื้อหา และความถูกต้องในสำนวนภาษา หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาและตรวจสอบแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและทำให้การปรับปรุงแก้ไข
6. ทางผู้วิจัยได้มีการนำแบบสอบถามฉบับร่างนี้ไปทดลองใช้ (Try - out) กับกลุ่มประชากรที่เป็นผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันจำนวน 30 ชุด เพื่อมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในส่วนประมาณค่าสำหรับคำถามในส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงประกอบด้วยลักษณะขอธุรกิจ ประเภทของธุรกิจ โดยแบ่งตามทุนจดทะเบียน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ ผู้วิจัยได้ทำการแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำและสำนวนเพื่อให้สื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง

7. ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากแบบสอบถามฉบับร่างในส่วนที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่ามาทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้านสังคมศาสตร์ ปรากฏว่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามซึ่งวิเคราะห์ที่เป็นแบบเลือกตอบ วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ

8. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความเชื่อมั่น โดยเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความคิดเห็น ก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการส่งแบบสอบถามที่จัดทำ โดยการส่งเจ้าหน้าที่ไปแจกแบบสอบถามและรอรับกลับของกลุ่มตัวอย่างที่วิจัยคือ ผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมันในเขตกรุงเทพมหานคร ในประเทศ ที่จดทะเบียนการจัดทำหนังสือจากงานบัณฑิตศึกษา ถึงผู้ประกอบการสถานีบริการน้ำมัน เพื่อขออนุญาตสอบถามข้อมูล
2. แบบสอบถามที่ประชากรได้ตอบเรียบร้อยแล้วส่งได้กลับคืนมาทาง ไปรษณีย์
3. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ทางผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีการประมวลข้อมูลเป็นขั้นตอนคือหลังจากผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้มาเปลี่ยนแปลงเป็นรหัสตัวเลข (Code) แล้วบันทึกรหัสลงในเครื่องคอมพิวเตอร์และเขียน โปรแกรมสั่งงาน โดยใช้สถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของธุรกิจในกลุ่มสถานีบริการน้ำมันในเขตกรุงเทพมหานคร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้วิธีการหาค่าความถี่ โดยสรุปมาเป็นค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านการตลาดบริการขนส่งน้ำมันลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามระดับความสำคัญใช้ค่าวิธีการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ และสรุปผลข้อมูลดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2546: 103)

คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเลือกให้ผู้ให้บริการขนส่งน้ำมันลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า ตามระดับความสำคัญใช้ค่าวิธีการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ และสรุปผลข้อมูลดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ. 2546: 103)

คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจะใช้เกณฑ์ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541: 74)

1. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่าง 0.00 – 0.99 หมายถึง การกระจายของข้อมูลไม่มากนัก
2. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระหว่าง 1.00 ขึ้นไป หมายถึง การกระจายของข้อมูลค่อนข้างมาก
4. การทดสอบสมมติฐาน สถิติที่นำมาใช้คำนวณคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทาง

เดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05